

SMJERNICE

za popunjavanje obrasca izvještaja o porijeklu, visini i strukturi prikupljenih i utrošenih sredstava iz javnih i privatnih izvora za izbornu kampanju

Podgorica, jun 2020. godine

UVOD

Zakon o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja propisuje obavezu političkim subjektima u izbornoj kampanji sačinjanja izvještaja o porijeklu, visini i strukturi prikupljenih i utrošenih sredstava iz javnih i privatnih izvora za izbornu kampanju, i njegovog dostavljanja u roku od 30 dana od dana održavanja izbora.

Ove Smjernice su izrađene u cilju davanja objašnjenja ili približavanja političkim subjektima i zainteresovanoj javnosti ključnih aspekata koji se odnose na vođenje evidencije i izvještavanja o prikupljenim i utrošenim sredstvima političkog subjekta u izbornoj kampanji.

Smjernice su podijeljenje u tri dijela, od kojih se prvi odnosi na pregled zakonodavnog okvira kad je ova oblast u pitanju, drugi se odnosi na tehničko uputstvo za izvještavanje a treći sadrži instrukcije kod popunjavanja izvještaja na pravilan način.

U slučaju potrebe za daljim informacijama kad je ova oblast u pitanju, potrebno je kontaktirati nadležni Odsjek Agencije:

Agencija za sprječavanje korupcije

Odsjek za kontrolu finansiranja političkih subjekata i izbornih kampanja

Kralja Nikole 27/V, 81000 Podgorica

Tel. +382 20 44 77 06

finansiranje@antikorupcija.me

<http://www.antikorupcija.me/me/kontrola-politickih-subjekata-izbornih-kampanja/novosti/>

I pregled zakonodavnog okvira kod finansiranja izbornih kampanja

Zakonom¹ je uređen način sticanja i obezbjeđivanja finansijskih sredstava za izbornu kampanju političkih subjekata. Izborna kampanja predstavlja skup aktivnosti političkog subjekta od dana raspisivanja izbora do dana proglašenja konačnih rezultata izbora, dok su kao politički subjekti prepoznate političke partije, koalicije, grupe birača i kandidati za izbor Predsjednika Crne Gore.

obaveze političkih subjekata

U toku trajanja izborne kampanje politički subjekti su dužni da vode i redovno ažuriraju evidencije o sredstvima prikupljenim iz privatnih izvora i troškovima izborne kampanje. Takođe, u obavezi je da redovno u toku izborne kampanje:

- Obavještava Agenciju o otvaranju posebnog žiro računa u roku od tri dana od dana otvaranja (član 24/1),
- Uz obavještenje o otvaranju posebnog žiro računa kod koalicija dostavlja se: naziv, sjedište i adresa političke partije koja je sporazumno određena za otvaranje računa i izveštavanje (kao i datum, mjesto i vrijeme ovjere koalicionog sporazuma) (član 24/4),
- Uz obavještenje o otvaranju posebnog žiro računa kod grupe birača dostavlja se: naziv i adresa fizičkog lica koje je sporazumno određen za otvaranje otvaranje računa i izveštavanje (kao i datum, mjesto i vrijeme ovjere ugovora) (član 24/6)
- Obavještava Agenciju o određenom odgovornom licu, u roku od tri dana od dana određivanja (član 27/4),
- Podnosi Agenciji izveštaj o prihodima i imovini u roku od 15 dana od dana podnošenja kandidature (član 52), - izbori za Predsjednika samo!
- Podnese Agenciji u roku od sedam dana prije dana održavanja izbora izveštaj o medijskom oglašavanju u izbornoj kampanji (član 16/3)
- Podnosi Agenciji petnaestodnevno u kampanji Izveštaje o prilozima pravnih i fizičkih lica (član 53),
- Podnosi Agenciji privremeni izveštaj o troškovima izborne kampanje pet dana prije dana održavanja izbora (član 54),
- Podnosi izveštaj o porijeklu, visini i strukturi prikupljenih i utrošenih sredstava iz javnih i privatnih izvora za izbornu kampanju, u roku od 30 dana od dana održavanja izbora (član 50)
- Obavještava Agenciju i dostavlja potvrdu banke o zatvaranju posebnog žiro računa iz člana 24 Zakona u roku od tri dana od dana zatvaranja (zatvaranje u roku od 90 dana od dana objavljivanja konačnih rezultata izbora) (član 25).

Izveštaj o porijeklu, visini i strukturi prikupljenih i utrošenih sredstava iz javnih i privatnih izvora za izbornu kampanju

U skladu sa članom 50 Zakona, svi politički subjekti koji učestvuju u izbirnoj kampanji su dužni da Agenciji dostave izveštaj o sredstvima koja su prikupljena i utrošena tokom izborne kampanje u roku od 30 dana od dana održavanja izbora.

¹ Zakonom o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja ("Sl. list Crne Gore", br. 3/20, 38/20)

Agencija je usvojila obrazac izvještaja gdje se detaljno navode sve informacije koje treba da dostave politički subjekti.

Obrazac predstavlja zbirni pregled svih finansijskih podataka vezanih za finansiranje kampanje političkog subjekta. Odgovorno lice u političkom subjektu, unošenjem datuma i svog imena, potvrđuje tačnost i vjerodostojnost podataka datih u izvještaju o sredstvima prikupljenim i utrošenim tokom izborne kampanje.

Valuta koja se koristi u Izvještaju je euro, a decimalna mera zaokružiti na sljedeći način: na primjer, iznos od 25,7534 eura će se zaokružiti na 25,75 eura i tako prikazati u izvještaju. Sva polja su obavezna, osim ako nema informacija koje treba prijaviti i evidentirati. Na primjer, ukoliko u vezi sa kampanjom nijesu primljeni nenovčani prilozi, nema stavki koje se mogu prijaviti, bilo u dijelu prihoda ili u kategorijama rashoda.

Izvještaj se podnosi Agenciji u štampanom i elektronskom formatu.

koja je prateća dokumentacija uz izvještaj u skladu sa članom 50 Zakona

Prateća dokumentacija se dostavlja uz Izvještaj i prati iskazana prikupljena i utrošena sredstva i sačinjena je od minimum:

- ✓ *Izvoda iz banke za račun otvoren za izbornu kampanju - iz kojih se može vidjeti prilič novca iz javnih i privatnih izvora, kao i plaćanja prema pružaocima usluga;*
- ✓ *Po mogućnosti ugovori sa dobavljačima i emiterima za sve pružene usluge ili proizvode, fakture dobavljača sa iskazanom pruženom uslugom ili isporučenim proizvodima, kao i primjeri izbornog materijala;*
- ✓ *Kod obavljenih nabavki u maloprodaji dostaviti fiskalni račun;*
- ✓ *Odluka o prilogu koju je donio organ upravljanja dobavljača – ako ima popusta prilikom medijskog oglašavanja, odnosno datih priloga od strane pravnih lica;*
- ✓ *Spisak volontera – ukoliko ih ima;*
- ✓ *Ugovori o zajmu ili kreditu – ukoliko se politički subjekat zadužio.*

šta se podrazumijeva pod finansiranjem izborne kampanje

Politički subjekti sredstva za redovan rad i izbornu kampanju mogu sticati iz javnih i privatnih izvora, u skladu sa Zakonom. Politički subjekt koji ima sredstva na svom redovnom računu može donijeti Odluku da sredstva prikupljena za redovan rad koristi za izbornu kampanju u slučaju da ih uplati na poseban račun za finansiranje izborne kampanje.

Članom 16 stav 12 Zakona je propisano da troškovi izborne kampanje političkog subjekta ne smiju preći iznos sredstava iz člana 20 stav 1 Zakona, odnosno ukupni iznos opredijeljen političkim subjektima iz javnih izvora (0.25% tekućeg budžeta).

koji su dozvoljeni izvori finansiranja političkih subjekata u izbornoj kampanji

Političkim subjektima su dostupna i u praksi su prisutna sledeća četiri izvora finansiranja:

- ✓ *Javni izvori,*
- ✓ *Sredstva sa računa za finansiranje redovnog rada subjekata,*
- ✓ *Prilozi pravnih i fizičkih lica, i*
- ✓ *Krediti.*

Zakon propisuje uslove i limite sticanja ovih izvora pojedinačno i to:

1. Javni izvori

Javni izvori su sredstva koja se izdvajaju iz budžeta Crne Gore i budžeta lokalne samouprave. Budžetska sredstva za finansiranje troškova izborne kampanje se izdvajaju u visini od 0.25% tekućeg budžeta za izbore za odbornike i poslanike, odnosno 0.07% za izbornu kampanju za Predsjednika Crne Gore. Ova sredstva se raspodjeljuju na način i rokovima propisanim članovima 20 i 28 Zakona. Članom 60 Zakona, propisani su slučajevi u kojima Agencija izriče mjeru o privremenoj obustavi prenosa budžetskih sredstava, odnosno izriče mjeru djelimičnog ili potpunog gubitka prava na budžetska sredstva za finansiranje troškova izborne kampanje.

Zakon propisuje, u članovima 33 do 45, niz ograničenja i zabrana koji se odnose na prikupljanje sredstava i zabranu upotrebe javnih resursa u kampanji. Na taj način zabranjuje se indirektno finansiranje kampanje kroz upotrebu javnih resursa, prije svega kroz: zabranu potrošnje budžetskim potrošačkim jedinicama veće od one određene mjesecnim planom kontrole, zabranu otpisa dugova, zabranu javnim funkcionerima korišćenja službenih automobila osim u slučajevima službene potrebe, ograničenja zapošljavanja lica na određeno vrijeme, zabranu isplate jednokratne novčane pomoći, dodjela socijalnih pomoći iz tekuće budžetske rezerve, zabrana upotrebe mehanizacije i opreme i dr.

2. Sopstvena sredstva

Pod ovim sredstvima se podrazumijevaju sredstva koja su uplaćena sa redovnog na posebni izborni žiroračun u cilju finansiranja izborne kampanje, u skladu sa članom 17 Zakona. Takođe, sredstva koja pojedinačni politički subjekt član koalicije uplaćuje na osnovu zaključenog međusobnog sporazuma, ne smatraju se prilozima ili prihodom političkog subjekta koji je otvorio žiroračun (član 24 Zakona).

3. Prilozi pravnih i fizičkih lica

Prilozi predstavljaju uplate koje fizička i pravna lica, dobrovoljno daju političkom subjektu, odnosno pružanje usluge ili proizvodi dati političkom subjektu bez naknade ili pod uslovima kojima se taj politički subjekt stavlja u povlašćeni položaj u odnosu na druge potrošače, zaduživanje kod banaka i drugih finansijskih institucija i organizacija pod uslovima koji odstupaju od tržišnih, kao i otpis dijela dugova (u daljem tekstu: nenovčani

prilog). Organ upravljanja pravnog lica, odnosno privrednog donosi odluku o prilogu i dostavlja je primaocu priloga.²

Prilog se smatra prihvaćenim ako se ne vrati davaocu priloga u roku od 15 dana od dana prijema. Svi prilozi dobijeni od fizičkih lica bez navođenja njihovog JMB moraju se vratiti davaocima priloga!

Članom 33 Zakona propisano je više zabrana za davaoce priloga i to kod primanja materijalne, finansijske pomoći i nenovčanih priloga od:

- ✓ drugih država, privrednih društava i pravnih lica van teritorije Crne Gore, fizičkih lica i preduzetnika koja nemaju biračko pravo u Crnoj Gori, anonimnih darodavaca, javnih ustanova, pravnih lica i privrednih društava sa učešćem državnog kapitala, sindikata, vjerskih zajednica i organizacija, nevladinih organizacija, kazina, kladionica i drugih pripadnika igara na sreću,
- ✓ pravosnažno osuđenih lica za krivično djelo sa elementima korupcije i organizovanog kriminala,
- ✓ Pravnih lica, privrednih društava i preduzetnika i sa njima povezanih pravnih i fizičkih lica, koji su, na osnovu ugovora sa nadležnim organima, u skladu sa zakonom, vršili poslove od javnog interesa ili su zaključili ugovor u postupku javnih nabavki, u periodu od dvije godine koji prethodi zaključivanju ugovora, za vrijeme trajanja tog poslovnog odnosa, kao i dvije godine nakon prestanka tog poslovnog odnosa, ne mogu davati priloge političkim subjektima,
- ✓ Fizičkog i pravnog lica u odnosu na koje je poreski organ pokrenuo postupak prinudne naplate donošenjem zaključka o prinudnoj naplati poreske obaveze,
- ✓ Pravnog lica koje u trajanju od tri mjeseca nije izmirilo dospjele obaveze prema zaposlenima.

Za finansiranje političkog subjekta fizičko lice može da uplati najviše 5.000 eura, a pravno lice najviše 20.000 eura na godišnjem nivou. Ono važi ukupno za novčane i nenovčane priloge.

kako se obračunavaju i prijavljuju nenovčani prilozi u kampanji

Nenovčani prilozi se obračunavaju prema tržišnoj vrijednosti i prijavljuju kao prihod.

Nenovčane priloge politički subjekat obračunava kao razliku između cijene koju je platio za proizvod ili uslugu pravnom ili fizičkom licu i tržišne vrijednosti tog proizvoda ili usluge na dan kad su proizvod ili usluga plaćeni ili ugovoren. Ona se određuje prema podacima organa nadležnog za poslove statistike i prijavljuje ukoliko je ta razlika veća za najmanje 5% tržišne razlike tog proizvoda ili iznosi više od 5.000€.

Nenovčane priloge politički subjekat prijavljuje kroz izvještaje koje dostavlja u kampanji odnosno, Izvještaje o prilozima pravnih i fizičkih lica i Izvještaje o prikupljenim i utrošenim sredstvima u kampanji. U Izvještajima se, kroz tabele Obrazac PPL za pravna lica i Obrazac PFL za fizička lica u koloni pod nazivom „Vrsta priloga proizvod/usluga označava da li je pružena usluga ili dat proizvod, dok se u koloni „Ukupan iznos

² Član 7 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja.

nenovčanog priloga“ upisuje obračunati iznos priloga i samim tim označava da je u pitanju nenovčani prilog.

Svi nenovčani prilozi prijavljeni u obrascima PPL, PFL, KZR i KZT **moraju imati svoje ekvivalente** u datim kategorijama troškova! Nenovčani troškovi se obračunavaju u odnosu na ograničenja u pogledu potrošnje političkog subjekta.

Posebno je potrebno naglasiti da nenovčani prilog ne predstavlja bilo koji popust u cijeni već je potrebno da se tim popustom taj politički subjekt stavlja u povlašćeni položaj u odnosu na druge potrošače, kad je u pitanju ista pružena usluga ili dat popust.

4. Krediti

Zaduživanje kod banaka i drugih finansijskih institucija u Crnoj Gori su krediti, zajmovi i ostale usluge banaka i drugih finansijskih institucija. Politički subjekti ne mogu se zaduživati kod fizičkih lica.

Ovu vrstu privatnih izvora politički subjekt prijavljuje kroz Izvještaje o prikupljenim i utrošenim sredstvima u kampanji gdje se kroz tabele Obrazac KZT unosi Naziv banke ili druge finansijske institucije, Sjedište banke ili druge finansijske institucije, Vrsta (priroda kredita, zajma ili usluge), Period otplate, Vrsta i vrijednost obezbjeđenja kredita zajma ili druge usluge, Iznos odobrenih sredstava (u €) i Iznos prenijetih sredstava (u €).

Troškovi izborne kampanje

Politički subjekat je dužan da vodi evidenciju o svim svojim rashodima u različitim obrascima datim u nastavku i navede podatke za svaku fakturu rashoda. Politički subjekat je obavezan da dostavi sva prateća dokumenta da dokaže troškove kampanje navedene u izvještaju.

Da bi izvještavanje o rashodima kampanje bilo lakše, potrebno je slijediti sljedeće korake:

1. Za svaku kategoriju rashoda daju se slične informacije, naime broj fakture, datum fakturisanja, iznos, identitet dobavljača, opis pružene usluge/dobijenog proizvoda;
2. Među različitim kategorijama troškova može biti preklapanja. Na političkom subjektu je da procijeni i odluci gdje da svrsta trošak, uglavnom na osnovu kriterijumu po kojem se trošak prirodno uklapa.
3. Procjena vrijednosti se odnosi na nenovčane priloge/troškove gdje će se vrijednost procjenjivati u skladu sa Pravilima o načinu obračunavanja i izvještavanja o nenovčanim prilozima političkim subjektima koji je donijela Agencija.
5. **Svi nenovčani prilozi prijavljeni u obrascima PPL, PFL, KZR i KZT moraju imati svoje ekvivalente u datim kategorijama troškova!**

II. Tehničko uputstvo za izvještavanje

1. Preuzimanje obrasca

Da bi odgovorno lice u političkom subjektu bilo u prilici da sačini Izvještaj neophodno je da se na internet stranici Agencije (www.antikorupcija.me) preuzme obrazac na način što će se preko ulaska na "Korisnički servis" i potom "Preuzimanje obrazaca" (slika 1.1.) ući na dio stranice gdje se nalaze elektronske forme obrazaca iz nadležnosti Agencije, a zatim da klikne na link "Obrazac izvještaja o troškovima izborne kampanje" (slika 1.2.).

Slika 1.1.

Slika 1.2.

Nakon odabira obrasca "Obrazac izvještaja o troškovima izborne kampanje" pojaviće se dijalog kao na slici 1.3.

Obrazac izvještaja o troškovima izborne kampanje

The screenshot shows a user interface for filling out a report. At the top, there's a header bar with the title 'Obrazac izvještaja o troškovima izborne kampanje'. Below it is a form with several dropdown menus and a button.

- Tip političkog subjekta:
- Politički subjekat/kandidat za predsjednika:
- Vrsta Izbora:
- Naziv Izbora:
- Preuzmi obrazac

Slika 1.3.

Sva polja su obavezna da se popune. Kod polja „Politički subjekat“ neophodno je odabratiti političkog subjekta na čiju se kampanju izvještaj odnosi, na način što će se preko pretrage odabratiti subjekat iz evidencije koja je u posjedu Agencije. Dalje, kod polja „Vrsta izbora“ su date mogućnosti Predsjednički izbori, Izbori za poslanike i Izbori za odbornike, gdje je potrebno odabratiti na koju se vrstu izbora izvještaj odnosi. U slučajevima gdje politički subjekat vodi objedinjenu kampanju za više izbora koji se održavaju istog dana, potrebno je odabratiti posljednju opciju pod nazivom objedinjeni izbori. Na kraju, neophodno je da se, u polju „Naziv izbora“, odaberete za koju izbornu kampanju se izvještaj podnosi. Klikom na polja sa trouglom spustiće se lista sa podacima iz elektronske evidencije Agencije odakle je potrebno odabratiti potrebnu informaciju.

Nakon odabira svih polja odaberite opciju „Preuzmi obrazac“. Nakon otvaranja Obrasca potrebno je isti sačuvati na računaru i zatim ga popuniti.

2. Popunjavanje obrasca

DIO I

Prvi dio izvještaja se odnosi na „Podatke o političkom subjektu“ kao na slici 2.1. u skladu sa dostavljenim podacima u toku izborne kampanje i informacionom sistemu Agencije, prilikom preuzimanja Izvještaja, biće popunjena sva tražena polja u obrascima PPS, IPI i RZF. Potrebno je da odgovorno lice izvrši provjeru popunjениh podataka, kao i da u slučaju određenih grešaka obavijesti Agenciju kako bi se izvršila ispravka u podacima u njenoj evidenciji.

Jedino polje koje je odgovorno lice potrebno da ispunji je posljednje polje u okviru Obrasca RZF koje se odnosi na „Iznos uplaćenih sredstava“ gdje je potrebno upisati ukupan iznos uplaćenih sredstava iz javnih i privatnih izvora u toku izborne kampanje.

Sistem elektroničkog podizanja izvještaja

IZVJEŠTAJ O PORJEKLU, IZNOSU I STUKTURI PRIKUPLJENIH I UTROŠENIH SREDSTAVA IZ JAVNIH I PRIVATNIH IZVORA U IZBORNOJ KAMPAÑIJI		Obrasci: PPT
I. PODACI O POLITIČKOM SUBJEKTU		
☒ Politička partija ☒ Koalicija ☐ Grupa birača ☐ Kandidat za Predsjednika Crne Gore		
Naziv		
Konstituentni koalicijski sporazum		
Datum ovjere koalicionog sporazuma		
Broj ovjere koalicionog sporazuma		
Mjesto ovjere koalicionog sporazuma		
Naziv političke partije obveznika otvaranja računa		
Sjedište političke partije obveznika otvaranja računa		
Adresa političke partije obveznika otvaranja računa #		
IZBORI ZA KOJE SE PODNOŠI IZVJEŠTAJ		
Vrsta održanih izbora		
Datum održavanja izbora		
Jedinica lokalne samosugrave u kojoj su održani izbori	SVA, POKAZ. JEDINICA	
<i>Napomena: Prikazat će se samo održavanje izbornih izbora.</i>		
PODACI O ODGOVORNOM LICU I RAČUNU ZA FINANSIRANJE IZBORNE KAMPAÑE		Obrasci: RZF
Ime i prezime lica odgovornog u skladu sa članom 27 i 32 Zakona		
Datum određivanja odgovornog lica		
Matrični broj lica odgovornog u skladu sa članom 27 i 32 Zakona#		
Adresa lica odgovornog u skladu sa članom 27 i 32 Zakona#		
Broj računa za finansiranje troškova izborne kampanja #		
Naziv banke kod koje je otvoren račun		
Imes uplaćenih sredstava		
<i>Napomena: U prilogu ovog obrasca dostaviti izvode iz banaka o uplaćenim i vodočinim sredstvima za stanjem na dan podnošenja izvještaja.</i>		

Slika 2.1.

DIO II

Drugi dio izvještaja je vezan za prikupljena sredstva političkog subjekta u izbirnoj kampanji i sastoji se iz pet tabela. Svaka od tabela na početku nema ni jedan otvoreni red za unos podataka. Ukoliko je potrebno unijeti podatke, mora se dodati novi red za unos klikom na dugme +.

II. IZVJEŠTAVANJE O PRIKUPLJENIM SREDSTVIMA IZ JAVNIH IZVORA

Obrazac SIJ

Red. br.	Izvor novčanih sredstava	Prikupljena sredstva			Utrošena sredstva
		Procentualni iznos sredstava	Datum uplate	Ukupan iznos sredstava (u €)	
	Ukupno:				

Napomena: Sredstva koja se izdvajaju iz budžeta za izbornu kampanju (član 20 Zakona).

III. IZVJEŠTAVANJE O PRIKUPLJENIM SREDSTVIMA IZ PRIVATNIH IZVORA I SREDSTVIMA UPLAĆENIH SA REDOVNOG RACUNA

Obrazac PPS

Red. br.	Naziv pravnog lica organizovanja	OIB	PIB	Prihodi od priloga pravnih lica					Ukupne vrijednosti priloga (u €)	Napomene	
				Adresa sjedišta	Optina	Datum prijema priloga	Vrsta priloga proizvod/ usluga	Ukupan iznos novčanog priloga	Ukupan iznos nematerijalnog priloga		
	Ukupno:										

Napomena: Prilog čine uplate koje pravna lica, privredna društva i preduzetnici dobrovoljno daju političkom subjektu, kao i pružanje usluge ili doniranje proizvoda političkom subjektu bez naknade ili pod uslovima kojima se taj politički subjekat stavlja u povlašćeni položaj u odnosu na druge potrošače, poduzimanje kod banaka i drugih finansijskih institucija i organizacija pod uslovima koji odstupaju od tržišnih, kao i opis djebla dugova (u skladu sa članom 7 stav 3 Zakona).

Obrazac PFL

Red. br.	Ime i prezime	JMBG	Br. licne karte	Prihodi od priloga fizičkih lica					Ukupne vrijednosti priloga (u €)	Napomene	
				Adresa prebivališta	Ograda	Datum prijema priloga	Vrsta priloga proizvod/ usluga	Ukupan iznos novčanog priloga	Ukupan iznos nematerijalnog priloga		
	Ukupno:										

Napomena: Prilog čine uplate koje fizičko lica dobrovoljno daju političkom subjektu, kao i pružanje usluge ili doniranje proizvoda bez naknade ili pod uslovima kojima se taj politički subjekat stavlja u povlašćeni položaj u odnosu na druge potrošače, poduzimanje kod banaka i drugih finansijskih institucija i organizacija pod uslovima koji odstupaju od tržišnih, kao i opis djebla dugova (u skladu sa članom 7 stav 3 Zakona).

Obrazac SJ

Sopstvena sredstva						
Broj racuna sa kojeg su sredstva preneta			Datum prenosa sredstava	Iznos prenetih sredstava (u €)	Iznos vraćenih sredstava (u €)	
Ukupno:						

Napomena: politički subjekti koji imaju sredstva na svom redovnom računu može donjeti odluku da sredstva prikupljena za redovan rad koristi za izbornu kampanju u slučaju da ih uputi na poseban račun za finansiranje izborne kampanje (u skladu sa članom 17 st. 1 i 2 Zakona).

Obrazac KZT

Krediti, zajmovi i ostale usluge banaka i drugih finansijskih institucija i organizacija						
Red. br.	Naziv banke ili druge finansijske institucije	Sjedište banke ili druge finansijske institucije	Vrsta (priroda kredita, zajma ili usluge)	Period otplate	Vrsta i vrijednost obveznika kredita/zajma ili druge usluge	Iznos odobrenih sredstava (u €)
	Ukupno:					

Napomena: Privatne izvore čine krediti, zajmovi i ostale usluge banaka i drugih finansijskih institucija i organizacija dati u skladu sa Zakonom (član 7 stav 10 Zakona).

Slika 2.2.

II. IZVJEŠTAVANJE O PRIKUPLJENIM SREDSTVIMA IZ JAVNIH IZVORA

Obrazac SIJ

Red. br.	Prikupljena sredstva			Utrošena sredstva
	Izvor novčanih sredstava	Procentualni iznos sredstava	Datum uplate	
1				0,00
Ukupno:				0,00

Napomena: Sredstva koja se izdvajaju iz budžeta za izbornu kampanju (član 20 Zakona).

Slika 2.3.

Prva tabela (Obrazac SIJ) sadrži podatke o novčanim sredstvima iz javnih izvora koje su uplaćene političkim subjektima. Obavezno je da se unesu podaci u sva polja u jednom redu. Kao izvor novčanih sredstava je potrebno da se unese naziv lokalne samouprave/ministarstva koje je isplatilo sredstva, dok je kao procentualni iznos sredstava neophodno upisati samo procenat sredstava koji je isplaćen od ukupno

predviđenog iznosa (20% ili 80% sredstava kad su u pitanju izbori za poslanike ili odbornike, odnosno 20% ili 40% u slučaju izbora za Predsjednika Crne Gore). Upisuje se iznos uplaćenih sredstava u skladu sa podacima iz Izvoda sa izbornog žiro-računa političkog subjekta.

III. IZVJEŠTAVANJE O PRIKUPLJENIM SREDSTVIMA IZ PRIVATNIH IZVORA I SREDSTVIMA UPLACENIH SA REDOVNOG RACUNA

Obrazac PPL

Prihodi od priloga pravnih lica											
Red. br.	Naziv pravnog lica	Oblik organizovanja	PIB	Adresa sjedišta	Opština	Datum prijema priloga	Vrsta priloga protzvod/ usluga	Ukupan iznos novčanog priloga	Ukupan iznos nenovčanog priloga	Ukupna vrijednost priloga (u €)	Napomena
1								0,00	0,00	0,00	
Ukupno:											0,00

Napomena: Prilog čine uplate koje pravna lica, privredna društva i preduzetnici dobrovoljno daju političkom subjektu, kao i pružanje usluge ili davanje proizvoda političkom subjektu bez naknade ili pod uslovima kojima se taj politički subjekat stavlja u povlašćeni položaj u odnosu na druge potrošače, zaduzivanje kod banaka i drugih finansijskih institucija i organizacija pod uslovima koji odstupaju od tržišnih, kao i otpis djeła dugova (u skladu sa članom 7 stav 3 Zakona).

Slika 2.4.

Druga tabela (Obrazac PPL) sadrži podatke o prilozima pravnih lica političkom subjektu, uključujući i novčane i nenovčane priloge. Obavezna polja su Naziv pravnog lica, oblik organizovanja, PIB, Adresa sjedišta, Opština, datum prijema priloga, iznos novčanog priloga i iznos nenovčanog priloga. Polje vrsta priloga je opciono polje koje je neophodno ispuniti u slučaju navođenja nenovčanog priloga, dok polje ukupna vrijednost priloga predstavlja zbir vrijednosti ukupnog iznosa novčanog i novčanog priloga.

Obrazac PFL

Prihodi od priloga fizičkih lica											
Red. br.	Ime i prezime	JMB#	Br. lične karte	Adresa prebivalista	Opština	Datum prijema priloga	Vrsta priloga protzvod/ usluga	Ukupan iznos novčanog priloga	Ukupan iznos nenovčanog priloga	Ukupna vrijednost priloga (u €)	Napomena
1								0,00	0,00	0,00	
Ukupno:											0,00

Napomena: Prilog čine uplate koje fizička lica dobrovoljno daju političkom subjektu, kao i pružanje usluge ili davanje proizvoda bez naknade ili pod uslovima kojima se taj politički subjekat stavlja u povlašćeni položaj u odnosu na druge potrošače, zaduzivanje kod banaka i drugih finansijskih institucija i organizacija pod uslovima koji odstupaju od tržišnih, kao i otpis djeła dugova (u skladu sa članom 7 stav 3 Zakona).

Slika 2.5.

Treća tabela (Obrazac PFL) sadrži informacije o prilozima fizičkih lica datih političkom subjektu, uključujući i novčane i nenovčane priloge. Sva polja u jednom redu, osim polja vrsta priloga, ukupna vrijednost priloga i napomena su obavezna da se unesu. Kad je u pitanju polje Ime i prezime, potrebno je unijeti u posebna polja prvo ime (prvo polje) a zatim i prezime (drugo polje). Polje vrsta priloga je opciono polje koje je neophodno ispuniti u slučaju navođenja novčanog priloga.

U skladu sa Pravilima Agencije o načinu obračunavanja i izvještavanja o novčanim prilozima političkim subjektima, novčani prilozi se obračunavaju kao razlika između cijene koju je platio za proizvod ili uslugu pravnom ili fizičkom licu i tržišne vrijednosti tog proizvoda ili usluge na dan kada su proizvod ili usluga plaćeni ili ugovoreni,

prema podacima organa nadležnog za poslove statistike, ako je ta razlika veća za najmanje 5% tržišne vrijednosti tog proizvoda ili iznosi više od 5.000€.

Obrazac SS

Sopstvena sredstva			
Broj računa sa koga su sredstva prenijeta	Datum prenosa sredstava	Iznos prenijetih sredstava (u €)	Iznos vraćenih sredstava (u €)
		0,00	0,00
Ukupno:		0,00	

Napomena: politički subjekt koji ima sredstva na svom redovnom računu može donijeti odluku da sredstva prikupljena za redovan rad koristi za izbornu kampanju u slučaju da ih uplati na poseban račun za finansiranje izborne kampanje (u skladu sa članom 17 st. 1 i 2 Zakona).

Slika 2.6.

Obrazac SS - u ovoj tabeli je obavezno da se unesu podaci u svim poljima datim u jednom redu. Iznosi sredstava koja politički subjekat prebacuje sa redovnog na izborni račun u cilju finansiranja izborne kampanje i to na način što se upisuju podaci u poljima Broj računa sa koga su sredstva prenijeta sredstava, datum prenosa sredstava i Iznos prenijetih sredstava unose potrebni podaci, dok se u slučaju povraćaja sredstava podaci unose u polje iznos vraćenih sredstava. Potrebno je unijeti svaki prenos sredstava ponaosob. Upisuje se iznos uplaćenih sredstava u skladu sa podacima iz Izvoda sa izbornog žiroračuna političkog subjekta, odnosno odluke političkog subjekta.

Obrazac KZT

Krediti, zajmovi i ostale usluge banaka i drugih finansijskih institucija i organizacija						
Red. br.	Naziv banke ili druge finansijske institucije	Sjedište banke ili druge finansijske institucije	Vrsta (priroda kredita, zajma ili usluge)	Period otplate	Vrsta i vrijednost obezbjedenja kredita zajma ili druge usluge	Iznos odobrenih sredstava (u €)
1						0,00
Ukupno:						0,00

Napomena: Privatne izvore čine krediti, zajmovi i ostale usluge banaka i drugih finansijskih institucija i organizacija dati u skladu sa Zakonom (član 7 stav 10 Zakona).

Slika 2.7.

Peta i poslednja tabela u ovom dijelu (Obrazac KZT) sadrži informacije o kreditima, zajmovima i ostalim uslugama banaka i drugih finansijskih institucija datim političkim subjektima u izbornoj kampanji. Sva polja u jednom redu su obavezna da se unesu. Ova tabela sadrži naziv banke ili druge finansijske institucije od koje se uzima kredit, sjedište te institucije, vrstu kredita, vrstu i vrijednost obezbjedenja kredita, period otplate, iznos ukupno odobrenih sredstava, te iznos prenijetih sredstava. Obavezno je da se unesu podaci u sva polja u jednom redu.

DIO III

Treći dio izvještaja je vezan za rashode političkog subjekta u izbornoj kampanji i sastoji se iz osam tabela. Svaka od tabela na početku nema ni jedan otvoren red za unos podataka. Ukoliko je potrebno unijeti podatke, mora se dodati novi red za unos klikom na dugme +.

IV. IZJEŠTAJ O UTROŠENIM SREDSTVIMA IZ JAVNIH I PRIVATNIH IZVORA

Obrasc TPS

Troškovi za predizborne skupove								
Red. br.	Vrsta javnog događaja	Mjesto	Optput	Datum održavanja	Ime i prezime / naziv pružaoca usluge	JMBG / PIB	Vrsta pružene usluge	Ukupni troškovi (u €)
Ukupno:								

Napomena: Troškovi izborne kampanje, u smislu člana 16 stav 1 Zakona, su i troškovi predizbornih skupova (obvezujuće sljepo, zatup, peštora, ozvučenje i dr.)

Obrasc TRSRM

Troškovi za izradu reklamnih spotova i reklamni materijal								
Red. br.	Ime i prezime / naziv pružaoca usluge	JMBG / PIB	Vrsta materijala	Broj proizvoda, spotova, reklama	Datum	Cijena po jedinici (u €)	Ukupni troškovi (u €)	Plaćeno/mije plaćeno/ djetinčno plaćeno (u €)
Ukupno:								

Napomena: Troškovi izborne kampanje, u smislu člana 16 stav 1 Zakona, su i troškovi za reklamne spotove i reklamni materijal.

Obrasc TMPOP

Troškovi za medijsko predstavljanje, oglase i publikacije								
Vrsta medija	Ime i prezime / naziv pružaoca usluge	JMBG / PIB	Datum izdavanja ugovora (računa/izdaje)	Datum plaćanja	Ukupni troškovi (u €)	Plaćeno/mije plaćeno/ djetinčno plaćeno (u €)	Datum/ period emitovanja/rezamiranja	Pružena usluga Broj rezama, oglasa, slikova, bilborda
Ukupno:								

Napomena: Troškovi izborne kampanje, u smislu člana 16 stav 1 Zakona, su i troškovi medijskog predstavljanja, oglasa i publikacija.

Obrasc TUM

Troškovi istraživanja javnog mnenja						
Pruditac usluge	Ime i prezime / naziv pružaoca usluge	JMBG / PIB	Datum pružene usluge	Vrsta pružene usluge	Datum plaćanja	Ukupni troškovi (u €)
Ukupno:						

Napomena: Troškovi izborne kampanje su i troškovi za istraživanja javnog mnenja (član 16 stav 1 Zakona).

Obrasc TAOP

Troškovi angažovanja opunomoćenih predstavnika						
Ime i prezime	JMBG	Adresa i mjesto	Datum angažovanja	Mjesto angažovanja	Troškovi angažovanja (u €)	Plaćeno/mije plaćeno/ djetinčno plaćeno (u €)
Ukupno:						

Napomena: Troškovi izborne kampanje, u smislu člana 16 stav 1 Zakona, su i troškovi angažovanja opunomoćenih predstavnika političkog subjekta u prednem sastav organa za sprovodenje izbora.

Obrasc RTTOA

Rezijiški troškovi i troškovi opće administracije								
Red. br.	Datum nastanka troška	Datum plaćanja	Vrsta troška / pružene usluge	Ime i prezime / naziv pružaoca usluge	JMBG / PIB	Ostali troškovi	Ukupni troškovi (u €)	Plaćeno/mije plaćeno/ djetinčno plaćeno (u €)
Ukupno:								

Napomena: Troškovi izborne kampanje, u smislu člana 16 stav 1 Zakona, su i rezijiški troškovi i troškovi opće administracije.

Obrasc TP

Troškovi prevoza								
Red. br.	Datum nastanka troška	Ime i prezime / naziv pružaoca usluge	JMBG / PIB	Opis pružene usluge prevoza	Vrsta prevoznog sredstva	Cijena usluge (u €)	Plaćeno/mije plaćeno/ djetinčno plaćeno (u €)	Napomena
Ukupno:								

Napomena: Troškovi izborne kampanje, u smislu člana 16 stav 1 Zakona, su i troškovi prevoza u periodu izborne kampanje.

Obrasc OT

Ostali troškovi								
Red. br.	Vrsta usluge	Ime i prezime / naziv pružaoca usluge	JMBG / PIB	Datum pružene usluge	Cijena usluge (u €)	Plaćeno/mije plaćeno/ djetinčno plaćeno (u €)	Napomena	
Ukupno:								

Slika 3.1.

IV. IZVJEŠTAJ O UTROŠENIM SREDSTVIMA IZ JAVNIH I PRIVATNIH IZVORA

Obrazac TPS

Troškovi za predizborne skupove										
Red. br.	Vrsta javnog događaja	Mjesto	Opština	Datum održavanja	Ime i prezime / naziv pružaoca usluge	JMBG / PIB	Vrsta pružene usluge	Ukupni troškovi (u €)	Plaćeno/nije plaćeno / djelimično plaćeno (u €)	Napomena
1								0,00		
Ukupno:								0,00		

Napomena: Troškovi izborne kampanje, u smislu člana 16 stav 1 Zakona, su i troškovi predizbornih skupova (obezbjedenje skupa, zakup prostora, ozvučenje i dr.)

Slika 3.2. prva tabela: Obrazac TPS

Prva tabela (Obrazac TPS) sadrži podatke o troškovima političkog subjekta za predizborne skupove. U polju Vrsta javnog događaja je kao padajući meni ostavljena mogućnost da se izabere da li je u pitanju konvencija, konferencija, skup, miting ili druga vrsta skupa. U slučaju odabira ostalo, u polju ispod je moguće navesti koji događaj je u pitanju. Sledеće polje „Mjesto“ se odnosi na samo mjesto održavanja skupa, dok se u polju „Opština“ upisuje grad/mjesto u kojem je skup održan. Sva polja u jednom redu su obavezna da se unesu, izuzev posljednjeg, pod nazivom „Napomena“, koje je slobodno za unos u slučaju porebe za daljim objašnjavanjem navedenog troška. U slučajevima gdje je održano više skupova u toku izborne kampanje, potrebno je, klikom na dugme + dodati naredni red za unos i isto ponavljati dok ne budu navedeni svi troškovi koji se odnose na organizaciju skupa. U slučajevima gdje postoji više različitih troškova koji se odnose za jedan skup, potrebno je na + otvoriti novi red i u okviru istog događaja upisati novi trošak.

Troškovi se upisuju u skladu sa dostavljenom fakturom ili ugovorom i obuhvaćenim obračunatim PDV-om za pruženu uslugu.

Obrazac TRSRM

Troškovi za izradu reklamnih spotova i reklamni materijal									
Red. br.	Ime i prezime / naziv pružaoca usluge	JMBG / PIB	Vrsta materijala	Broj proizvoda, spotova, reklama	Datum	Cijena po jedinici (u €)	Ukupni troškovi (u €)	Plaćeno/nije plaćeno / djelimično plaćeno (u €)	Napomena
1						0,0000	0,0000		
Ukupno:							0,00		

Napomena: Troškovi izborne kampanje, u smislu člana 16 stav 1 Zakona, su i troškovi za reklamne spotove i reklamni materijal.

Slika 3.3. druga tabela: Obrazac TRSRM

U drugoj tabeli (Obrazac TRSRM) potrebno je unijeti podatke o Troškovima za izradu reklamnih spotova i reklamnog materijala. Pod reklamnim materijalom se podrazumijeva izrada materijala za promociju političkog subjekta u kampanji, kao što su olovke, majice i drugo. Sva polja u jednom redu su obavezna da se unesu, izuzev polja pod nazivom „Ukupni troškovi“ i polja pod nazivom „Napomena“ koje je slobodno za unos u slučaju potrebe za daljim objašnjavanjem navedenog troška. Ukoliko subjekt ima više troškova klikom na dugme +, dodaje naredni red gdje upisuje obavezana polja. Takođe, red se može ukloniti klikom na dugme sa oznakom -.

Posebno je važno da se pri unosu infomacija uneće broj proizvoda, spotova ili reklama, kao i iznos troška po svakom proizvodu, spotu ili reklami pojedinačno. To

podrazumijeva da se u polju „Broj proizvoda, spotova i reklama“ ne upisuje broj ugovora ili faktura za navedeni reklamni spot ili materijal već pojedinačno broj spotova ili materijala i iznos koji je iskazan u fakturi/ugovoru. Isto podrazumijeva da je prateća dokumentacija (ugovori i fakture) tog troška sadrži iskazane podatke o cijeni troška po svakom proizvodu, spotu ili reklami pojedinačno.

Obrazac TMPOP

Troškovi za medijsko predstavljanje, oglase i publikacije									
Vrsta medija	Ime i prezime / naziv pružaoca usluge	JMBB / PIB	Datum izdavanja ugovora (računa/fakture)	Datum plaćanja	Ukupni troškovi (u €)	Plaćeno/nije plaćeno/ djelimično plaćeno (u €)	Datum/ period emitovanja/reklamiranja	Pružena usluga broj reklama, oglasa, klikova, bilborda	Napomena
					0,00		Od:		
							Do:		
Ukupno:					0,00				

Napomena: Troškovi izborne kampanje, u smislu člana 16 stav 1 Zakona, su i troškovi medijskog predstavljanja, oglasa i publikacija..

Slika 3.4. treća tabela: Obrazac TMPOP

Troškovi za medijsko predstavljanje, oglase i publikacije se upisuju u Obrascu TMPOP i podrazumijevaju troškove koji su nastali za plaćeno medijsko predstavljanje subjekata u kampanji. U ovaj obrazac se ne upisuju troškovi koji se odnose na izradu spotova, već se unosi u prethodnom obrascu TRSRM.

U polju „Vrsta medija“ data je mogućnost da se izabere da li su u pitanju troškovi predstavljanja na radio ili TV stanicama, bilbordima ili socijalnim ili štampanim medijima, dok su obavezna sva data polja osim polja pod nazivom „Napomena“ koje je slobodno za unos u slučaju porebe za daljim objašnjavanjem navedenog troška. Posebno je bitno da se upišu podaci koji se odnose na period emitovanja (polje „Datum/period emitovanja/reklamiranja“), kao i numerički prikaz pružene usluge kroz „Ukupan broj datih reklama, oglasa, klikova, bilborda“. Ovi podaci i troškovi se upisuju u skladu sa dostavljenom fakturom ili ugovorom gdje su iskazani troškovi po pruženim uslugama ili proizvodima.

Obrazac TIJM

Troškovi istraživanja javnog mnjenja							
Pružač usluge	Ime i prezime / naziv pružaoca usluge	JMBB / PIB	Datum pružene usluge	Vrsta pružene usluge	Datum plaćanja	Ukupni troškovi (u €)	Plaćeno/nije plaćeno/ djelimično plaćeno (u €)
						0,00	
Ukupno:						0,00	

Napomena: Troškovi izborne kampanje su i troškovi za istraživanja javnog mnjenja (član 16 stav 1 Zakona).

Slika 3.5. četvrta tabela: Obrazac TIJM

Četvrta tabela (Obrazac TIJM) sadrži podatke koji se odnose na troškove istraživanja javnog mnjenja koje je politički subjekt imao u toku kampanje i gdje bi trebalo upisati troškove izrade sprovođenja i analize rezultata sprovedenog istraživanja. Sva polja u jednom redu su obavezna da se unesu.

Obrazac TAOP

Troškovi angažovanja opunomoćenih predstavnika						
Ime i prezime	JMB	Adresa i mjesto	Datum angažovanja	Mjesto angažovanja	Troškovi angažovanja (u €)	Plaćeno/nije plaćeno/djelimično plaćeno (u €)
					0,00	
Ukupno:						0,00

Napomena: Troškovi izborne kampanje, u smislu člana 16 stav 1 Zakona, su i troškovi angažovanja opunomoćenih predstavnika političkog subjekta u prošireni sastav organa za sprovodenje izbora.

Slika 3.6. peta tabela: Obrazac TAOP

Troškovi angažovanja opunomoćenih predstavnika se unose u Obrazac TAOP. Sva polja u jednom redu, uključujući i Ime i prezime, JMB, Adresu i mjesto, Datum angažovanja, Mjesto angažovanja, troškovi angažovanja i Plaćeno/nije plaćeno/djelimično plaćeno, su obavezna da se popune.

Obrazac RTTOA

Režijski troškovi i troškovi opštne administracije									
Red. br.	Datum nastanka troška	Datum pištanja	Vrsta troška / pružene usluge	Ime i prezime / naziv pružaoca usluge	JMB / PIB	Ostali troškovi	Ukupni troškovi (u €)	Plaćeno/nije plaćeno/djelimično plaćeno (u €)	Napomena
1						0,00	0,00		
Ukupno:							0,00		

Napomena: Troškovi izborne kampanje, u smislu člana 16 stav 1 Zakona, su i režijski troškovi i troškovi opštne administracije.

Slika 3.7. šesta tabela: Obrazac RTTOA

Režijski troškovi i troškovi opštne administracije se unose u Tabelu Obrazac RTTOA. Sva su polja obavezna da se unesu, osim polja Napomena koje je slobodno za unos u slučaju porebe za daljim objašnjavanjem navedenog troška.

Obrazac TP

Troškovi prevoza								
Red. br.	Datum nastanka troška	Ime i prezime / naziv pružaoca usluge	JMB / PIB	Opis pružene usluge prevoza	Vrsta prevoznog sredstva	Cijena usluge (u €)	Plaćeno/nije plaćeno/djelimično plaćeno (u €)	Napomena
1						0,00		
Ukupno:						0,00		

Napomena: Troškovi izborne kampanje, u smislu člana 16 stav 1 Zakona, su i troškovi prevoza u periodu izborne kampanje.

Slika 3.8. sedma tabela: Obrazac TP

Troškovi prevoza u toku izborne kampanje se unose u Tabelu Obrazac TP, i podrazumijevaju troškove korišćenja, nabavke ili iznajmljivanja vozila za potrebe kampanje. Sva su polja obavezna da se unesu, osim polja Napomena koje je slobodno za unos u slučaju porebe za daljim objašnjavanjem navedenog troška.

Obrazac OT

Ostali troškovi							
Red. br.	Vrsta usluge	Ime i prezime / naziv pružaoca usluge	JMBG / PIB	Datum pružene usluge	Cijena usluge (u €)	Plaćeno/nije plaćeno/djelimično plaćeno (u €)	Napomena
1					0,00		
Ukupno:					0,00		

Slika 3.9. osma tabela: Obrazac OT

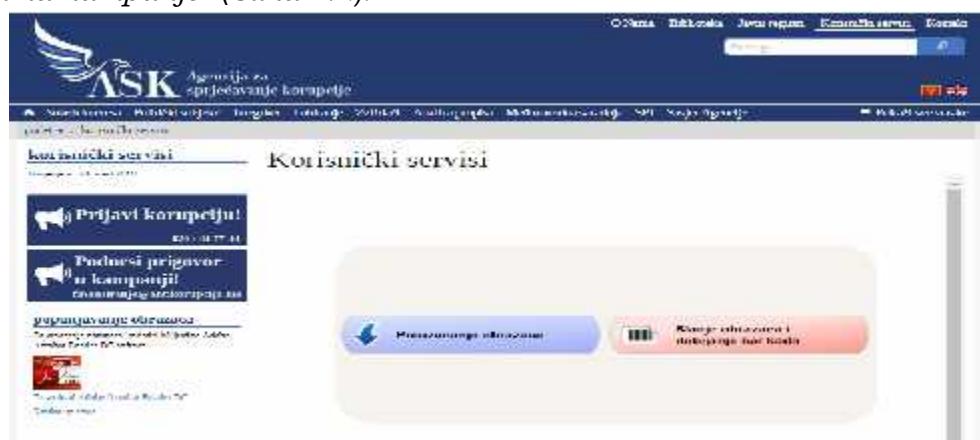
DIO IV

Četvrti dio izvještaja predstavlja Rekapitulaciju, odnosno zbirni izvještaj o prikupljenim i utrošenim sredstvima iz javnih i privatnih izvora, gdje su automatski sabrani i prikazani iznosi iz svih obrazaca iz izvještaja. U ovom dijelu je potrebno unijeti informaciju u jednom obaveznom polju koja se odnosi na Stanje na žiroračunu otvorenom za izbornu kampanju, na dan podnošenja izvještaja.

III Slanje popunjeno Obrasca

Nakon što se popune svi obrasci iz Izvještaja podacima vezanim za sve troškove izborne kampanje političkog subjekta, neophodno je da se izvještaj sačuva na računaru. Da bi bilo moguće sačuvati izvještaj na računaru, potrebno je da su sva obavezna polja u izvještaju, odnosno polja označena crvenom bojom popunjena.

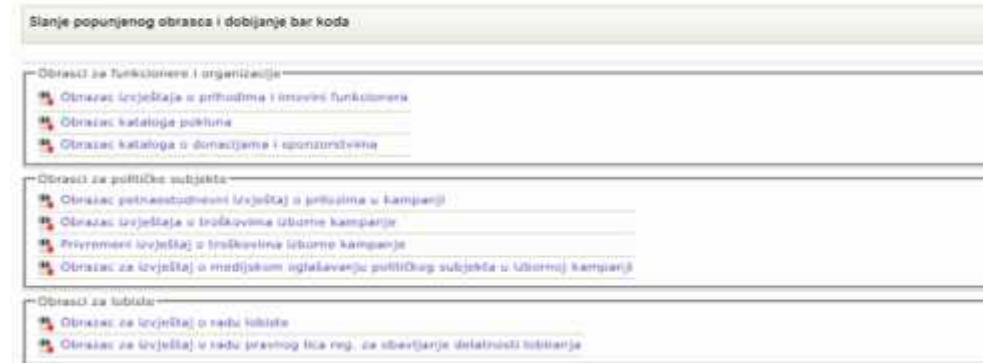
Na internet stranici Agencije potrebno je na "Korisnički servis" odabratи polje „Slanje obrasca i dobijanje bar koda“ (Slika 4.1.). Potom je potrebno odabratи kategoriju za koju se šalje obrazac, odnosno u ovom slučaju odabratи datu opciju „Obrazac izvještaja o troškovima kampanje“ (Slika 4.2).

Slika 4.1

Korisnički servisi

Obrasci

Slika 4.2

Odabirom ove opcije prikazuje se prozor za slanje popunjenoog Izvještaja (Slika 4.3). Klikom na polje „choose file“ će otvoriti dijalog za odabir datoteke. Potrebno je u sistemu pronaći prethodno popunjeno Izvještaj i odabrati kako bi se unijela putanja do datoteke. Nakon odabira datoteke neophodno je popuniti tekst polje ispod, odnosno unijeti pravilnu recaptcha kombinaciju. Ukoliko je sve dobro popunjeno u obrascu i uspješno poslato Agenciji, korisnik dobija novi dokument koji u sebi sadrži bar kod.

Korisnički servisi

Slika 4.3

Sačuvani izvještaj sa bar kodom je potrebno potpisati i poslati poštom ili lično predati na arhivu Agencije. Agencija obrađuje i smatra predatim samo Izvještaje koje dobije u papirnoj formi, sa odgovarajućim bar kodom. Podaci se u izvještaju sa bar kodom ne mogu mijenjati, već se u slučaju potrebe za određenom izmjenom može se iskoristiti Izvještaj bez bar koda koji je prethodno sačuvan.